

Tiede, yhteiskunnan tiennäyttäjä?

Osmo Soininvaara

Lahti Science day 27.11.2007

Oma lähtökohtani

- Tilastotiede, kansantaloustiede ja matematiikka
- Valtiotieteellinen tiedekunta 1970-85
- Tiede muuttaa maailmaa, poliitikot soveltavat
- Helsingin kaupunginhallitus, eduskunta, STM
 - ▣ Tutkimus hyvin kaukana päätöksenteosta
- Sosiaalipolitiikka ja kaupunkisuunnittelu ovat high tech aluetta

Tiede mullistanut Suomen

- Nousu lamasta korkean osaamisen varassa
 - Mullisti talouden
 - Aiheutti massatyöttömyyden
 - Ei insinöörien vika, mutta politiikan osaamisessa oli puutteita
- Yritykset taitavia tutkimuksen soveltajia
 - Miksi yhteiskunnalliset vieroksuvat tutkimusta?
 - Haluavatko poliitikot päättää eivätkä soveltaa?

Hallinnosta puuttuu tutkimusosaaminen

- Helsinki: suuri panostus kaupunkitutkimukseen
- Ei juuri häirinnyt päätöksentekoa
 - Päätäjät eivät ymmärrä
 - Tutkijat eivät osaa markkinoida
- STM: tutkimusosaaminen heikkoa
- Lääketieteellinen ja taloustutkimus raivanneet tiensä päätöksentekoon
 - Sosiaalitieteet ja maantiede heikoilla
- Lahden radan liikenne-ennuste

Teoria ja käytäntö

- ”Tutkimus on liian teoreettista”
 - ▣ Voiko teoriaa olla liikaa?
- Teoria, metodiosaaminen, reaali maailman tuntemus
 - ▣ Mitään ei voi olla liikaa, mutta jotain voi puuttua
- Tiivis kanssakäyminen käytännön kanssa vahvistaa osaamista
- Tutkimus lähemmäs päätöksentekoa
 - ▣ Elävöittää molempia

Paradigman muutos

- Sosiaaliset kysymykset ovat muuttaneet muotoaan
 - Poliitiikka on neuvotonta oikealla ja vasemmalla
 - Tutkijalta ei voi vaatia ihmeitä
 - Kaikki tieto lisää ymmärrystä
- Tutkimustulos on tiedon pelkistämistä
 - Mikä on oikea yhteenveto?
 - Tutkijan vai poliitikon tehtävä?
 - Teoriassa poliitikon, käytännössä tutkijan
- Helsinki alkaa tutkia köyhyyttä!

Vaikeat asiat

Tutkijalle ei ole kiellettyjä kysymyksiä

- ▣ Kaikkea ei pidä julkistaa, mutta mitään ei ole kielletty tutkimasta
- ▣ Ideologisesti väärät syyt ongelmiin voivat olla todellisia
- ▣ Mieli pide ei ole tutkimustulos
 - ▣ Ei edes toisen tutkijan siteerattu mieli pide
- ▣ Hyviinkin asioihin liittyy huonoja piirteitä

Ilmastonmuutos jättihaaste

- Suunniteltava uusi maailma
- Miten elää vähemmällä energialla?
 - ▣ Insinöörit, ekonomistit
- Miten tuottaa uusiutuvaa energiaa?
- Miten järkevöittää yhdyskuntarakennetta?
- Energiansäästöitalo joka ei homehdu?
- Miten sopeutua muutokseen?
 - ▣ Tulvat, myrskyt, tuholaiset

Tutkimuksen hyödyntäminen

- Julkaisukäytäntö rasittavaa
 - Kukaan ei lue satojen sivujen jaarituksia
 - Jos tulos ei ole pelkistettävissä luettavaksi, tulosta ei ole
- Tutkijan on osattava markkinoida tulosta
 - Tai jonkun toisen
- Netti suo mahdollisuuden hyödyntää tuloksia
 - Tiedon pitäisi olla julkista ja ilmaista!
- Lähemmäs päätöksentekoa!
 - Mutta vapaa lohkoontuneisuudesta!